

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ**  
**ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра Економіки підприємства та організації підприємницької діяльності  
(найменування кафедри)

Допущено до захисту

Завідувач кафедри

\_\_\_\_\_  
(підпис)  
“    ”    \_\_\_\_\_ 20\_\_ р.

**КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА**

**на здобуття освітнього ступеня бакалавр**

зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»  
(шифр та найменування спеціальності)

на тему: Шляхи підвищення прибутку підприємства (на прикладі ПрАТ  
"Ізмаїльський виноробний завод")

**Виконавець:**

студент факультету ЦЗВФН

Медуха Г.В.

(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

**Науковий керівник:**

К.Є.Н., доцент

(науковий ступінь, вчене звання)

Бабій О.М.

(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

**Одеса 2020**

## ЗМІСТ

ВСТУП	3
I. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ПРИБУТКУ НА ПІДПРИЄМСТВІ.	5
1.1 Сутність, функції та класифікація прибутку підприємства.	5
1.2 Порядок формування прибутку та фактори, що впливають на його розмір.	12
1.3 Резерви підвищення прибутку виноробного підприємства.	23
II. АНАЛІЗ ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКУ НА ПІДПРИЄМСТВІ ПрАТ «ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ВИНОРобНИЙ ЗАВОД».	33
2.1. Економічна характеристика підприємства ПрАТ «Ізмаїльський виноробний завод».	33
2.2. Аналіз фінансового стану і результатів діяльності ПрАТ «Ізмаїльський виноробний завод».	46
2.3. Факторний аналіз прибутку ПрАТ «Ізмаїльський виноробний завод».	54
III. ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ПРИБУТКУ ПрАТ «ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ВИНОРобНИЙ ЗАВОД».	60
3.1. Автоматизація процесів переробки вторинної сировини виноробства.	60
3.2. Стратегія впровадження інноваційної продукції (натуральних виноградних соків).	70
ВИСНОВКИ.	79
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	83

## ВСТУП

Актуальність теми дослідження. Прибуток є важливою і головною рушійною силою ринкової економіки і посідає одне з центральних місць у загальній системі її вартісних інструментів. Від прибутку залежать фінансовий стан підприємств виноградно-виноробної галузі, рівень задоволення особистих і суспільних потреб працівників. Отримання прибутку та розробка напрямів щодо його підвищення є економічною умовою успішного функціонування підприємств. Прибуток виступає найважливішим чинником стимулювання підприємницької, економічної та виробничої діяльності, фінансовою основою її розширення, задоволення соціальних і матеріальних потреб трудового колективу як окремого підприємства, так і всього населення країни. Прибуток є джерелом фінансування різних за економічним змістом потреб.

Власники і персонал мають зробити усе необхідне для забезпечення формування прибутку у розмірі, потрібному для подальшого функціонування і розвитку виноробного підприємства і забезпечення усіх груп інтересів. Особлива роль належить дослідженню прибутковості та напрямів її підвищення, яка безпосередньо пов'язана з отриманням прибутку, показує ефективність діяльності виноробних підприємств та характеризує інтенсивність їх роботи.

Метою кваліфікаційної роботи бакалавра є аналіз господарської діяльності ПрАТ «Ізмаїльський виноробний завод», аналіз прибутку підприємства та основних резервів його підвищення, а також пошук шляхів підвищення прибутку на досліджуваному підприємстві.

Завдання кваліфікаційної роботи:

- Провести аналіз господарської діяльності ПрАТ «Ізмаїльський виноробний завод» по основним техніко-економічним показникам.
- Проаналізувати прибуток ПрАТ «Ізмаїльський виноробний завод» за останні роки господарської діяльності.

- Дослідити основні резерви підвищення прибутку ПрАТ «Ізмаїльський виноробний завод» та запропонувати шляхи його підвищення.

Предметом дослідження кваліфікаційної роботи бакалавра є прибуток підприємства, його структура та основні напрямки його підвищення.

Об'єктом дослідження є ПрАТ «Ізмаїльський виноробний завод» - підприємство, що багато років виробляє виноробну продукцію.

У кваліфікаційній роботі бакалавра були використані наступні методи дослідження – економічного аналізу, факторного аналізу, техніко-економічного аналізу, статистичного аналізу, порівняльного та графічного аналізу.

## ВИСНОВКИ

Аналіз і оцінка рівня та динаміки показників прибутку на підприємстві ПрАТ «Ізмаїльський виноробний завод» дозволив зробити наступні висновки.

Аналіз основних техніко-економічних показників свідчать про низький рівень ефективності виробництва і поступове погіршення фінансового стану. Це пов'язано безпосередньо з загальними проблемами виноробного ринку та політичною і економічною кризою в Україні. Виручка від реалізації продукції зменшилась в 2018 році на 4559 тис. грн. і в 2019 році – на 3893 тис. грн. Це пов'язано в основному зі зниженням попиту на виноробну продукцію підприємства. Негативним явищем є також зниження прибутку від операційної діяльності, а також чистого фінансового результату в 2019 році відповідно на 158 тис. грн. і 120 тис. грн. Рентабельність продаж (за чистим прибутком) за аналізований період 2017 – 2019 рр. зменшилась з 1,96 до 1,88 %.

Коефіцієнт автономії (фінансової незалежності) протягом 2017 – 2019 рр. не відповідає нормативному значенню і спостерігається негативна тенденція його зниження з 0,352 до 0,281. Тобто ПрАТ «Ізмаїльський виноробний завод» стає більш залежним від зовнішнього фінансування. Спостерігається порушення платоспроможності, але зберігається можливість відновлення рівноваги внаслідок поповнення джерел власних коштів, скорочення дебіторської заборгованості, прискорення оборотності запасів. Фінансова нестійкість вважається нормальною (допустимою), величина залучених для фінансування запасів короткострокових кредитів та запозичених коштів ПрАТ «Ізмаїльський виноробний завод» не перевищує сумарної вартості сировини, матеріалів та готової продукції.

Проведено розрахунок ймовірності банкрутства, використовуючи модель Е. Альтмана. Із вищенаведених показників можна зробити висновок, що підприємству банкрутство не загрожує як і в двох факторній моделі, так і в п'ятифакторній.

Аналіз впливу факторів на чистий прибуток ПрАТ «Ізмаїльський виноробний завод» за 2019 рік показав наступні результати. Зростання цін сприяло зростанню чистого прибутку на 605 тис. грн. Зменшення обсягу реалізації виноробної продукції призвело до зниження прибутку на 6810 тис. грн. Також зростанню прибутку сприяли зміна структури реалізації продукції і зменшення непрямих витрат. За рахунок вищезгаданих факторів чистий прибуток зріс відповідно на 5612 і 1283 тис. грн. За рахунок загального впливу факторів чистий прибуток зменшився на 120 тис. грн.

SWOT-аналіз ПАТ «Ізмаїльський виноробний завод» показав, що можливостями компанії є: збільшення долі ринку виноробної продукції; автоматизація процесів переробки вторинної сировини виноробства; залучення коштів інвесторів для реалізації повномасштабної маркетингової програми просування виноробної продукції; впровадження стратегії інноваційної продукції.

Нами пропонуються наступні напрями підвищення прибутку підприємства ПрАТ «Ізмаїльський виноробний завод»:

1. Автоматизація процесів переробки вторинної сировини виноробства. Істотним резервом зростання прибутку и зниження собівартості вина в Україні є ефективне використання винограду шляхом впровадження безвідхідних технологій, яке розглядається як стратегічний напрямок раціонального використання обмежених природних ресурсів і охорони навколишнього середовища. Найбільшу частку і значимість серед вторинної сировини виноробства ПрАТ «Ізмаїльський виноробний завод» становлять виноградні вичавки, переробка яких є не вирішеною проблемою, над якою працює керівництво заводу. Вичавки – це щільний залишок твердих частин

виноградного грона, який одержують після пресування солодкої або збродженої мезги.

Закордонне технологічне устаткування для цієї мети досить витратне в придбанні та обслуговуванні. Це обмежує його застосування і ставить задачу розробки бюджетного вітчизняного автоматизованого устаткування, що не поступається по якості існуючим закордонним аналогам. З метою вирішення існуючих проблем, пов'язаних з переробкою вторинної сировини виноробства в 2017 р. Європейським союзом Україні та Молдові було виділене фінансування для реалізації грантового проекту ЄС № 83263440 «Розвиток українсько-молдавського транскордонного виробничо-науково-освітнього кластера по переробці вторинних продуктів виноробства». В умовах проекту розроблені та виготовлені дослідно-промислові зразки устаткування, необхідного для первинної переробки виноградних вичавків. Про доцільність впровадження свідчить той факт, що восени 2018 р. розроблені дослідно-промислові зразки устаткування в умовах проекту пройшли «польові випробування» у господарстві «Фрумушика-Нова» Тарутинського району Одеської області.

Отже, для удосконалення процесів переробки вторинної сировини виноробства з метою підвищення прибутку ПрАТ «Ізмаїльський виноробний завод» нами пропонується придбати наступне обладнання: інфрачервона сушарка ИКС-1; сепаратор виноградного насіння СВС-2; дробарка гребенів винограду ДГВ-2.

Таким чином, автоматизація процесів переробки вторинної сировини виноробства і впровадження комплексного обладнання (інфрачервона сушарка ИКС-1; сепаратор виноградного насіння СВС-2; дробарка гребенів винограду ДГВ-2) на підприємстві ПАТ «Ізмаїльський виноробний завод» дозволить отримати додатковий річний дохід від реалізації продуктів переробки вторинної сировини виноробства в розмірі 5764,35 тис. грн., річний прибуток - 1729,3 тис. грн. і окупити обладнання в ефективний строк (1,4 роки).

2. Стратегія впровадження інноваційної продукції (натуральних виноградних соків) на підприємстві ПАТ «Ізмаїльський виноробний завод»

На підприємстві ПрАТ «Ізмаїльський виноробний завод» є потенціальні можливості розширення виробництва за рахунок впровадження інноваційної продукції - натуральних виноградних соків. Стратегія впровадження інноваційної продукції (натуральних виноградних соків) на підприємстві ПАТ «Ізмаїльський виноробний завод» дозволить збільшити доходи підприємства та значно підвищити його прибутковість в умовах політичної і економічної кризи. Переваги впровадження інноваційної стратегії виробництва натуральних виноградних соків на підприємстві ПрАТ «Ізмаїльський виноробний завод»: виробництво високоякісної продукції дозволить отримати додаткові прибутки та зайняти позиції ринкового лідера на ринку соків; маючи переваги у наявності власної сировини (винограду), є можливість регулювати цінову, товарну і збутову політику.

Прогнозні розрахунки стратегії впровадження інноваційної продукції, що чистий приведений дохід становить позитивне значення 377019,6 грн. Індекс доходності більше одиниці і дорівнює 1,767, а термін окупності проекту 2,05 років, тому проект відкриття підрозділу виробництва натуральних виноградних соків на підприємстві ПрАТ «Ізмаїльський виноробний завод» можна вважати доцільним для впровадження.



## СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Муратов В.Г. Автоматизація процесів переробки вторинної сировини виноробства / В. Г. Муратов, В. М. Левінський, Л. А. Осипова, В. Н. Осипов // Автоматизация технологических и бизнес-процессов. - 2018. - Vol. 10, Iss. 4. - С. 19-28.
2. Крусір Г.В. Обґрунтування розробки кормової добавки з відходів виноробства / Г. В. Крусір, О. В. Севастьянова, І. Ф. Соколова // Харчова наука і технологія. – 2014. – № 1 (26). – С. 73-78.
3. Обладнання для переробки вторинної сировини виноробства [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [https://zavodmeta.com/ua?utm\\_source=google&utm\\_medium=cpc&utm\\_campaign=1559797561&utm\\_term=%](https://zavodmeta.com/ua?utm_source=google&utm_medium=cpc&utm_campaign=1559797561&utm_term=%)
4. Інформаційне агентство «УНІАН». Ціни в Україні «<https://www.unian.ua/economics/finance/10952549-cini-v-ukrajini-statistika-shchodo-inflyaciji.html>»
5. Державна служба статистики // Офіційний веб-сайт [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
6. Огляд ринку соків України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://koloro.ua/ua/blog/issledovaniya/analiz-rynka-sokov.html>
7. Промислова група «ПРОМФ» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://promf.com/ua/about-promf-ua.html>
8. Барабаш О.О. Шляхи підвищення прибутковості підприємств виноградно-виноробної галузі України / О.О. Барабаш, Д.О. Макарець // Глобальні та національні проблеми економіки. – 2018 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://global-national.in.ua/issue-19-2017/27->

vipusk-19-zhovten-2017-r/3409-barabash-o-o-makarets-d-o-shlyakhi-pidvishchennya-pributkovosti-pidpriemstv-vinogradovino-robovnoji-galuzi-ukrajini

9. Маркетингове дослідження ринку виноробної продукції // База маркетингової інформації [Електронний ресурс]. – Режим доступу : [http://www.marketresearch.com.ua/view\\_subsects.php?num=169](http://www.marketresearch.com.ua/view_subsects.php?num=169).
10. Лойко В.В. Шляхи збільшення обсягу прибутку та підвищення дієвості управління прибутком промислового підприємства в сучасних умовах господарювання / В.В. Лойко, Є.С.Несенюк // / В. В. Лойко, Є. С. Несенюк // International scientific journal. - 2015. - № 7. - С. 68-71.
11. Добровольська О.В. Резерви підвищення прибутковості підприємства в умовах ринку / О.В. Добровольська, В.О. Терещенко // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія : Економіка і менеджмент. - 2015. - Вип. 13. - С. 194-197.
12. Білошапка В.А. Резерви зростання результативності бізнесу в умовах економічного спаду / В.А. Білошапка // Актуальні проблеми економіки. – 2015. – № 1(155). – С. 115–117
13. Азоев Г.А. Конкуренція: Анализ, стратегия и практика. - М.: Экономика., 2002.-С. 5-46.
14. Бланк И.А. Торговый менеджмент. – К.: Украинско-Финский институт менеджмента и бизнеса, 1997.- 408 с.
15. Валеаич Р.П. Экономика торгового предприятия. –Минск, Высшая школа, 1996. – 550с.
16. Власова В.М. “Основи підприємницької діяльності” // “Фінанси і статистика”, 2015р. – 172 с
17. Ворст Й. Экономика фирмы. Учебник. Пер. датского А.И. Чеканского. – Москва: Высш. Шк., 2004. – 272 с.
18. Воронкова А. Поддержка конкурентоспособности предприятий // Бизнес-информ. - 2011. - № 6. -С. 102-103.

19. Градов А.П. Экономическая стратегия фирмы. – М.: Спец.литература, 2005. – 252 с
20. Груч Л.М. Логістика. Навч. посіб.- К.: МАУП, 2013. – 182 с
21. Горькавий В.К., Посилаєва К.І., Гончаренко Н.Г. Теорія економічного аналізу: Навчальний посібник / Харк. держ. аграр. ун-т. ім В.В. Докучаєва – Харків, 2017.-243 с.
22. Использование методов наглядного анализа в сфере менеджмента. Регіональні перспективи. Асоціація „Перспектива” Кременчук, №2-3 (9-10) 2018. С.24– 27
23. Ізмайлова К.В. Фінансовий аналіз : Навч. посіб. – 2-ге вид стереотіп.- К.: МАУП, 2011.-152с.
24. Іспірян Г.П. Конкурентоздатність: методика вимірювання та оцінки. //Легка промисловість .-2014.- №4. - С. 12-13.
25. Магомедов Г.О. Формула конкурентоспособности // Коммерческий вестник. - 2016. - № 8-9. - С. 22-26.
26. Крайнина М.Н. Финансовое состояние предприятия: Методы оценки. – М.: ДИС, 2008г. – 224с.
27. Конкурентоспособность товара. /Коммерческое товароведение й экспертиза: Учебн. пособие для вузов / Г.А. Васильев, Л.А. Ибрагимов й др.- М: Банки й биржи, Юнити, 2013.-170 с.
28. Конкурентоспроможність товару і її показники. /Маркетингова товарна політика: Навч. посібник. - К.: МАУП, 2017.-150 с.
29. Котлер Ф. Маркетинг, менеджмент. Анализ, планирование, внедрение и контроль. – СПб.: Питер, 2001. – 284 с
30. Курс экономики: Учебник. - /Серия «Высшее образование». – 3-е изд., доп./Под ред. Б.А. Райзберга.- М.: ИНФРА – М., 2010. – 716с.
31. Лігоненко Л.О. Антикризове управління підприємством: теоретико-методологічні засади та практичний інструментарій. – К.: КНТЕУ, 2018. – 279с

- 32.Литвиненко Т.Є. Важливий елемент досягнення конкурентоспроможності підприємства. Менеджмент на порозі ХХІ столітті №2, -2018,с.12 – 17 с
- 33.Малаева Т. Оценка конкурентоспособности фирм // Бизнес-информ. -2013.-№17-18.-С. 115-117.
- 34.Мазаракі А. А. та ін. Економіка торговельного підприємства. Підручник для вузів під ред. проф. Н. М. Ушакової. - К: "Хрещатик", 2018.-С. 67-77.
- 35.Мазур М. Якщо плани для «галочки» // Вісті Укоопспілки. – 2018. - №12. -С. 27-32.
- 36.Методологічний підхід до систематизації основних категорій і понять науки управління. Регіональні перспективи. Асоціація „Перспектива” Кременчук, №2-3 (9-10) 2017. -С. 6-7.
- 37.Моляков Д.С. Шохин Е.И. Теория финансов предприятия. – М.: Финансы и статистика, 2010, – 316с.
- 38.Мескон М , Альберт М , Хедоури Ф Основы менеджмента. — М.: Дело, 1998.—704с.
- 39.Країник О.П., Клепкова З.В.. Фінансовий менеджмент. Навчальний посібник.- Львів: Державний університет “Львівська політехніка”. Київ : “Дакор”, 2017.-260с.
- 40.Портер М. Конкуренция: Пер. с англ. - М.: Издательский дом "Вильямс", 2000. - С. 24-50.
- 41.Покропивний С.Ф “Економіка підприємства”, Київ, 2016р. – 356с.
- 42.Стивенсон В. Дж. Управление производством: пер. с англ. - М.: БИНОМ, 2000.-С. 24-50.
- 43.Селезньов А.В. “Основи ринкової економіки підприємств”, Київ, АСК, 2018р. – 296с.
- 44.Стеченко Д. М. Державне регулювання економіки. — К.: МАУП, 2018.—176с.

- 45.Шевеленко С.Д., І.І. Федів “Підприємництво і підприємницька діяльність”, Київ, Вища школа, 2010, – 363с.
- 46.А.В. Шегда “Економіка підприємства”, навчальний посібник,”, Київ, “Знання-Прес”, 2010, – 246с.
- 47.Фатхутдинов Р.А. Стратегический менеджмент: Учебное пособие. – М.: ЗАО «Бизнес-школа», 2007. – 346с.
- 48.Эванс Дж.Р., Берман Б. Маркетинг: Сокр. Пер.с англ. – М.: Экономика, 1990.
- 49.Экономическая стратегия фирмы/Под ред.. А.П. Градова. – Спб.: Специальная література, 1995.